

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrī raṅganāthadivyaamaṇipādukābhyāṃ namaḥ

śrīkavitārkikasimḥasya sarvatantrasvatantrasya
śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu
śrīraṅganāthapādukāsaḥasrē

॥ sañcārapaddhatiḥ ēkādaśī ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ

śrīmatē rāmānujāya namaḥ

śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ

śrī raṅganāthadivyaṃaṇipādukābhyāṃ namaḥ

॥ sañcārapaddhatiḥ ēkādaśī ॥

śrīmān vēṅkaṭanāthāryaḥ kavitarḥkikakēsarī |

vēdāntācāryavaryō mē sannidhattāṃ sadā hṛdi ॥

agratastē gamiṣyāmi

mṛdnantī kuśakaṅṭakān |

iti sītā'pi yadvṛttim

iyēṣa praṇamāmi tām ॥ 11.1 ॥

śaradaḥ śatamamba ! pādukē ! syāṃ

samayāhūtapitāmahastutāni |

maṇimaṅṭapikāsu raṅgabhartuḥ

tvadadhīnāni gatāgatāni paśyan ॥ 11.2 ॥

tvadadhīnaparikramō mukundaḥ

tadadhīnastava pādukē ! vihāraḥ |

itarētarapāratantryamitthaṃ

yuvayōḥ siddhamananyatantrabhūmnōḥ ॥ 11.3 ॥

rajasā tamasā ca duṣṭasattvē

gahanē cētasi māmakē mukundaḥ |

ucitaṃ mṛgayāvihāramicchan

bhavatīmādṛta pādukē ! padābhyām ॥ 11.4 ॥

kṣamayā jagatāmapi trayāṅām
 avanē dēvi ! padāvani ! tvayaiva |
 abhigamyatamō'pi saṁśritānām
 abhigantā bhavati svayaṁ mukundaḥ || 11.5 ||

śirasā bhavatīṁ dadhāti kaścit
 vidhṛtaḥ kō'pi padasṛṣā bhavatyā |
 ubhayōrmadhuvairipādarakṣē !
 tvadadhīnām gatimāmananti santaḥ || 11.6 ||

sṛṣataḥ śirasā padēna ca tvām
 gatimuddiśya mukundapādukē ! dvau |
 avarōhati paścimaḥ padātsvāt
 adhirōhatyanaghastadēva pūrvāḥ || 11.7 ||

samayēṣvapadiśya jaitrayātrām
 vividhāntaḥ puravāgurāvyatītaḥ |
 niyataṁ maṇipādukē ! bhavatyā
 ramatē vartmani raṅgasārvabhaumaḥ || 11.8 ||

nijasaṁhananaprasaktalāsyam
 carati tvāmadhiruhya raṅganāthaḥ |
 padarakṣiṇi ! pāvanatvamāstām
 rasikāsvādamataḥ paraṁ na vidmaḥ || 11.9 ||

padayōranayōḥ parasya puṁsaḥ
 tvadanugrāhyavihārapaddhatērvā |
 śirasō maṇipādukē ! śrutīnām
 manasō vā mama bhūṣaṇam tvamēkā || 11.10 ||

kṛpayā madhuvairipādarakṣē !
 kaṭhinē cētasi māmakē vihartum |
 makuṭeṣu divaukasāṃ vidhattē
 bhavatī ratnavisaṃsthulēṣu yōgyām || 11.11 ||

caraṇadvayamarbhakasya śaurēḥ
 śaradambhōruhacāturīdhurīṇam |
 śakaṭāsaratāḍanē'pi guptaṃ
 tava śaktyā kila pādukē ! tadāsīt || 11.12 ||

uttasthuṣō raṅgaśayasya śēṣāt
 āsthānasiṃhāsanamārurukṣōḥ |
 madhyēniśāntaṃ maṇipādukē ! tvāṃ
 līlāpadanyāsasakhīṃ prapadyē || 11.13 ||

prāptādhikārāḥ patayaḥ prajānām
 uttaṃsitāmuttamapādukē ! tvām |
 raṅgēśituḥ svairavihārakālē
 saṃyōjayantyaṅghrisarōjayugmē || 11.14 ||

tvayā'nubaddhāṃ maṇipādarakṣē
 līlāgatīṃ raṅgaśayasya puṃsaḥ |
 niśāmayantō na punarbhajantē
 saṃsārakāntāragatāgatāni || 11.15 ||

vyūhānupūrvīrucirān vihārān
 padakramēṇa pratipadyamānā |
 bibharṣi nityaṃ maṇipādukē ! tvaṃ
 muradviṣō mūrtiriva trilōkīm || 11.16 ||

padēṣu mandēṣu mahatsvapi tvam
 nīrandhrasaṃślēṣavatī murārēḥ |
 pratyāyanārtham kila pādukē ! naḥ
 svābhāvikaṃ darśayasi prabhāvam || 11.17 ||

kṛpāviśēṣātkṣamayā samētāṃ
 pravartamānāṃ jagatō vibhūtyai |
 avaimi nityaṃ maṇipādukē ! tvām
 ākasmikīṃ raṅgapatēḥ prasattim || 11.18 ||

upāgatānāmupatāpaśāntyai
 sukhāvagāhāṃ gatimudvahantīm |
 paśyāmi śaurēḥ padavāhinīm tvām
 nimnēṣu tuṅgēṣu ca nirviśēṣām || 11.19 ||

saha prayātā satataṃ prayāṇē
 prāptāsanē saṃśritapādapiṭhā |
 alaṅghanīyā sahajēna bhūmnā
 chāyēva śaurērmaṇipādukē ! tvam || 11.20 ||

padasprśā raṅgapatirbhavatyā
 vicakramē viśvamidaṃ kṣaṇēna |
 tadasya manyē maṇipādarakṣē !
 tvayaiva vikhyātamurukramatvam || 11.21 ||

sañcārayantī padamanvatiṣṭhaḥ
 sahāyākṛtyaṃ maṇipādarakṣē ! |
 mātastvamēkā manuvaṃśagōptuḥ
 gōpāyatō gautamadharmadārān || 11.22 ||

tvattastriviṣṭapacarānasapatnayiṣyan

āruhya tārksyamavaruhya ca tatkṣaṇēna |
śuddhāntabhūmiṣu punarmaṇipādarakṣē !
viśrāmyati tvayi vihāravaśēna śauriḥ || 11.23 ||

vikramya bhūmimakhilāṃ balinā pradiṣṭāṃ

dēvē padāvani ! divaṃ parimātukāmē |
āsīdatō dinakarasya karōpatāpāt
saṃrakṣituṃ padasarōjamuparyabhūstvam || 11.24 ||

tvatsaṅgamānnanu sakṛdvidhisamprayuktā

śuddhiṃ parāmadhijagāma śivatvahētum |
raṅgādhirājapadarakṣiṇi ! kīdṛśī sā
gaṅgā babhūva bhavadīyagatāgatēna || 11.25 ||

vṛddhiṃ gavāṃ janayituṃ bhajatā vihārān

kṛṣṇēna raṅgarasikēna kṛtāśrayāyāḥ |
sañcāratastava tadā maṇipādarakṣē !
bṛndāvanaṃ sapadi nandanatulyamāsīt || 11.26 ||

mātastrayīmayatayā caraṇapramāṇē

dvē vikramēṣu vividhēṣu sahāyabhūtē |
nāthasya sādhu-parirakṣaṇakarmani tvam
duṣkṛdvināśanadaśāsu vihaṅgarājaḥ || 11.27 ||

pādāvani ! kvacana vikramaṇē bhujānāṃ

pañcāyudhī kararuhairbhajatē vikalpam |
nityaṃ tvamēva niyatā padayōrmurārēḥ
tēnāsi nūnamavikalpasamādhiyōgyā || 11.28 ||

akṣētravidbhiradhigantumasaśakyavṛttiḥ
 mātastvayā niravadhirnidhirapramēyaḥ |
 rathyāntarēṣu caraṇāvani ! raṅgasaṅgī
 vātsalyanighnamanasā janasātkṛtō'sau || 11.29 ||

sampadyatē samucitaṃ kramamāśrayantyā
 sadvartmanā bhagavatō'pi gatirbhavatyā |
 iṣṭē padāvani ! punaḥ ka ivētarēṣāṃ
 vyāvartanasya viṣamādapathapracārāt || 11.30 ||

raṅgēśvarēṇa saha lāsyaviśēṣabhājō
 līlōcitēṣu tava ratnaśilātalēṣu |
 madhyē sthitāni katicinmaṇipādarakṣē !
 sabhyān viśēṣamanuyōktumiti pratīmaḥ || 11.31 ||

nityaṃ padāvani ! nivēśya padaṃ bhavatyāṃ
 niṣpandakalpaparimēyaparicchadāni |
 śṛṅgāraśītalatarāṇi bhavanti kālē
 raṅgēśvarasya lalitāni gatāgatāni || 11.32 ||

bhōgārcanāni kṛtibhiḥ parikalpitāni
 prītyaiva raṅganṛpatiḥ pratipadyamānaḥ |
 paśyatsu nityamitarēṣu paricchadēṣu
 pratyāsanam bhajati kāñcanapādukē ! tvām || 11.33 ||

antastṛtīyanayanaiḥ svayamuttamāṅgaiḥ
 āvirbhaviṣyadatiriktamukhāmbujairvā |
 nyasyanti raṅgarasikasya vihārakālē
 vārakramēṇa kṛtinō maṇipādukē ! tvām || 11.34 ||

raṅgēśvarē samadhirūḍhavihaṅgarājē
 mātāṅgarājavidhṛtāṃ maṅipādukē ! tvām |
 anvāsate vidhṛtacārusitātapatrāḥ
 svargaukaśaḥ subhagacāmaralōlahastāḥ || 11.35 ||

viṣṇōḥ padaṃ gativaśādaparityajantīm
 lōkēṣu nityaviṣamēṣu samapracārām |
 anvētumarhati dhṛtāmakhilaiḥ surēndraiḥ
 gaṅgā kathaṃ nu garuḍadhvajapādukē ! tvām || 11.36 ||

bhikṣāmapēksya danujēndragṛhaṃ prayātuḥ
 guptyai gavāṃ viharatō vahataśca dūtyam |
 tattādṛśāni caraṇāvani ! raṅgabhartuḥ
 tvatsaṅgamēna subhagāni vicēṣṭitāni || 11.37 ||

nirvyajyamānanavatālalayaprathimnā
 niryantraṇēna nijasañcaraṇakramēṇa |
 mṛdnāsi raṅganṛpatērmaṅipādukē ! tvaṃ
 duḥ khātmakān praṇamatāṃ duritaprarōhān || 11.38 ||

nityaṃ ya ēva jagatō maṅipādarakṣē !
 sattāsthityayatanēṣu paraṃ nidānam |
 sō'pi svatantracaritastvadadhīnavṛttiḥ
 kā vā kathā taditarēṣu mitampacēṣu || 11.39 ||

nirviṣṭanāgaśayanēna parēṇa puṃsā
 nyastē padē tvayi padāvani ! lōkahētōḥ |
 svargaukasāṃ tvadanudhāvanatatparāṇāṃ
 sadyaḥ padāni vipadāmapadaṃ bhavanti || 11.40 ||

śaradupagamakālē santyajana yōganidrāṃ
 śaraṇamupagatānāṃ trāṇahētōḥ prayāsyana |
 jaladhiduhituraṅkānmandamādāya dēvi !
 tvayi khalu nidadhāti svamaṃ padaṃ raṅganāthaḥ || 11.41 ||

spr̥śasi padasarōjamaṃ pādukē ! nirvighātaṃ
 praviśasi ca samastāṃ dēvi ! śuddhāntakakṣyāma |
 aparamapi murārēḥ pūrvamābhīrakanyā -
 svabhisaraṇavidhīnāmagrimā sākṣiṇī tvama || 11.42 ||

pratibhavanamananyē pādukē ! tvatprabhāvāt
 vividhavapuṣi dēvē vibhramadyūtakālē |
 abhilaṣitasapatnīgēhayātrāvighātaṃ
 glahayati rahasi tvāmaṃ ṣoḍaśastrīsahasram || 11.43 ||

taṭabhuvī yamunāyāśchannavṛttau mukundē
 muhuradhigamahētōrmuhyatāmaṃ yauvatānāma |
 śamayitumalamāsīcchaṅkhacakraḍicihnā
 pratipadavicikitsāmaṃ pādukē ! paddhatistē || 11.44 ||

adhigatabahuśākhāna maṅjuvācaḥ śukādīna
 sarasijanilayāyāḥ prītayē saṅgrahītuma |
 prakāṭitaguṇajālaṃ pādukē ! raṅgabandhōḥ
 upaniṣadaṭavīṣu krīḍitaṃ tvatsanāthama || 11.45 ||

muni pariṣadi gītaṃ gautamīrakṣaṇamaṃ tē
 muhuranukalayantō maṅjuvācaḥ śakuntāḥ |
 uṣasi nijakulāyādutthitā daṇḍakēṣu
 svayamapi padarakṣē ! svairamāmrēḍayanti || 11.46 ||

yamaniyamaviśuddhairyaṃ na paśyanti cittaiḥ
 śrutiṣu culakamātraṃ drśyatē yasya bhūmā |
 sulabhanikhilabhāvaṃ māṃsadrṣṭērjanasya
 svayamupaharasi tvam pādukē ! taṃ pumāṃsam || 11.47 ||

nidhimiva nirapāyaṃ tvāmanādr̥tya mōhāt
 ahamiva mama dōṣaṃ bhāvayan kṣudramartham |
 mayi sati karuṇāyāḥ pūrṇapātrē tvayā kiṃ
 paramupagamanīyaḥ pādukē ! raṅganāthaḥ || 11.48 ||

kamapi kanakasindhōḥ saikatē sañcarantaṃ
 kalaśajaladhikanyāmēdinīdattahastam |
 anīśamanubhavēyaṃ pādukē ! tvayyadhīnaṃ
 sucaritaparipākaṃ sūribhiḥ sēvanīyam || 11.49 ||

parisaramupayātā pādukē ! paśya mātāḥ
 karaṇavilayakhēdātkāndiśīkē vivēkē |
 puruṣamupanayantī puṇḍarīkākṣamagrē
 punarudaranivāsaklēśavicchēdanaṃ naḥ || 11.50 ||

sā mē bhūyātsapadi bhavatī pādukē ! tāpaśāntyai
 yāmārūḍhō divamiva śubhaiḥ sēvyamānō marudbhiḥ |
 saudāmanyā saha kamalayā sahyajāvṛddhihētuh
 kālē kālē carati karuṇāvarṣukaḥ kṛṣṇamēghaḥ || 11.51 ||

satyāllōkātsakalamahitātsthānatō vā raghūṇāṃ
 śaṅkē mātāḥ ! samadhikaguṇaṃ saikataṃ sahyajāyāḥ |
 pūrvampūrvaṃ ciraparicitaṃ pādukē ! yattyajantyā
 nītō nāthastadidamitarannīyatē na tvayā'sau || 11.52 ||

agre dēvi ! tvayi sumanasāmagrimairantaraṅgaiḥ
 vinyastāyāṃ vinayagarimāvarjitāduttamāṅgāt |
 dattē pādaṃ daramukūlitaṃ tvatprabhāvātisaṅkī
 dēvaḥ śrīmān danujamathanō jaitrayātrāsvananyaḥ || 11.53 ||

paurōdantān parikalayituṃ pādukē ! sañcariṣṇōḥ
 vyaktāvyaktā vaśikaviśikhāvartinī raṅgabhartuḥ |
 vēlātītaśrutiparimalairvyaktimabhyēti kālyē
 vinyāsaistē vibudhapariṣanmaulivinyāsadrśyaiḥ || 11.54 ||

āsaṃskārāddvijapariṣadā nityamabhyasyamānā
 śrēyōhētuḥ śirasi jagataḥ sthāyinī svēna bhūmnā |
 raṅgādhīsē svayamudayini kṣēptumandhaṃ tamisraṃ
 gāyatrīva tricaturapadā gaṇyasē pādukē ! tvam || 11.55 ||

bhavatīṃ parasya puruṣasya raṅgiṇō
 mahimānamēva maṇipādu ! manmahē |
 kathamanyathā svamahimapratiṣṭhitaḥ
 pratitiṣṭhati tvayi padātpadaṃ prabhuḥ || 11.56 ||

tithiraṣṭamī yadavatāravaibhavāt
 prathamā tithistrijagatāmajāyata |
 maṇipādukē ! tamupanīya vīthikā -
 svatithīkarōṣi tadananyacakṣuṣām || 11.57 ||

apāraprakhyātēraśaraṇaśaraṇyatvayaśasā
 nanu tvam raṅgēndōścaraṇakamalasyāpi śaraṇam |
 yayā labhyaḥ paṅguprabhṛtibhiraṣau raṅganagara -
 pratōlīparyantē nidhiranaghavācāṃ niravadhiḥ || 11.58 ||

tattadvāsagrḥāṅgaṇapraṇayinaḥ śrīraṅgaśṛṅgāriṇō

vāllabhyādavibhaktamantharagatistvaṃ mē gatiḥ pādukē ! |

līlāpaṅkajahallakōtpalagalanmādhvīkasēkōtthitā

yatrāmōdavikalpanā vivṛṇutē śuddhāntavāra -

kramam || 11.59 ||

sambhavatu pādarakṣē !

satyasuparṇādiraupavāhyagaṇaḥ |

yātrāsu raṅgabhartuḥ

prathamaparispondakāraṇaṃ bhavatī || 11.60 ||

|| iti śrīkavitārkkikasimḥasya sarvatantrasvatantrasya

śrīmadvēṅkaṭanāthasya vēdāntācāryasya kṛtiṣu

śrīraṅganāthapādukāsahasrē sañcārapaddhatiḥ ēkādaśī ||

kavitārkkikasimḥāya kalyāṇaguṇaśālinē |

śrīmatē vēṅkaṭēśāya vēdāntaguravē namaḥ ||